

ἄχτιστος ἐπίθ. κοιν. καὶ Πόντ. (Κερασ. Οἶν. Τραπ.) ἄχτιστους βόρ. ἰδιώμ. ἄχτιος πολλαχ. καὶ Πόντ. (Κοτύωρ. Σάντ. Τραπ.)

Ἐκ τοῦ μεταγν. ἐπιθ. ἄκτιστος.

1) Ὁ μήπω κτισθεὶς, ἀσυντέλεστος κοιν. καὶ Πόντ. (Κερασ. Κοτύωρ. Οἶν. Σάντ. Τραπ.): Ἐκκλησιὰ ἄχτιστη. Σπίτι ἄχτιστο κοιν. 2) Ὁ μήπω κατασκευασθεὶς, ἐπὶ πλοίου Πόντ. (Κερασ.)

ἄχτουπιστος ἐπίθ. Πόντ. (Κερασ.) ἄχτουπιγος Πόντ. (Κοτύωρ.)

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *χτουπιστός < χτουπίζω.

Ἐκεῖνος τοῦ ὁποίου δὲν ἀπεσπάρσθησαν αἱ τρίχες, ἄτιλτος. Συνών. ἀμάδητος 1.

ἄχτρατίζω Πόντ. (Σάντ. Τραπ.)

Ἐκ τῆς προθ. ἀχ, δι' ἣν ἰδ. ἐκ, καὶ τοῦ οὐσ. στράτα.

Ἐξέρχομαι τῆς εὐθείας ὁδοῦ, παρεκτρέπομαι κυριολ. καὶ μεταφ. Συνών. παραστρατίζω.

ἄχτρατίσμαν τό, Πόντ. (Σάντ. Χαλδ. κ.ά.)

Ἐκ τοῦ ρ. ἀχτρατίζω.

Ἐκτροπή ἐκ τῆς εὐθείας ὁδοῦ. Συνών. παραστράτισμα.

ἄχτυπα ἐπίρρ. Ἡπ.

Ἐκ τοῦ ἀμαρτ. ἐπιθ. ἄχτυπος, ὃ ἐκ τοῦ μεσν. ἄκτυπος = ἀθόρυβος.

Χωρὶς ἀφορμήν, ἐξ ἀπροόπτου, αἴφνης. Συνών. ἰδ. ἐν λ. ἀφνίδια. Πβ. ἄμιλα, ἀμιλάχτυπα.

ἄχτύπητος ἐπίθ. σύννηθ. ἄχτύπτους βόρ. ἰδιώμ. ἄχτύπτος Πόντ. ἄχκίουπητε Τσακων.

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. χτυπητός.

1) Ὁ μὴ κτυπηθεὶς διὰ τινος, ὃ μὴ κρουσθεὶς, ὃ μὴ πληγείς σύννηθ. καὶ Πόντ. Τσακων.: Ἀχτύπητος ἀπὸ βόλι - ἀπὸ πέτρα - ἀπὸ χαλάζι. Δὲν ἀφίνει πόρτα ἄχτύπητη σύννηθ.

β) Ὁ μὴ δαρεὶς σύννηθ.: Δὲν ἄφησε παιδί ἄχτύπητο. Συνών. ἀβάρετος (II) 1, ἄδαρτος 1, ἀξύλιστος, ἀντίθ. δαρμένος (ἰδ. δέρνω). γ) Ὁ μὴ κτυπηθεὶς ἐπὶ λίθου διὰ νὰ καταστῇ μαλακός, ἐπὶ ὀκτάποδος σύννηθ.: Χταπόδι ἄχτύπητο. 2) Ὁ μὴ ἀναμιχθεὶς δι' ἀναταράξεως σύννηθ.: Ἀχτύπητο ἀβγό - γάλα κττ. Συνών. ἄδαρτος 2. 3) Ὁ ἀπρόσβλητος τὸν νοῦν ἐκ μέθης, τρέλλας κττ. πολλαχ.: Τὸ κρασί κἀνένα δὲν ἄφησε ἄχτύπητο. β) Ἀβάσκαντος Μακεδ. Ἀντίθ. χτυπημένος (ἰδ. χτυπῶ). 4) Ὁ μὴ παθὼν σωματικὴν παράλυσιν, ἐπὶ δύτου πολλαχ. 5) Ὁ μὴ ταλαιπωρηθεὶς Κύπρ.: Γνωμ. Ὁ ἄχτύπητος ἄθ-θρωπος ἔν ξέρει τὸν κόσμον.

ἀχυλερὶς ἐπίθ. Θράκ. Ἰων. (Μαγνησ.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἀχυλερός κατ' ἐπίδρ. τῶν εἰς - ἰς χρώματος δηλωτικῶν ἐπιθέτων.

Ἀχυλερός, ὃ ἰδ.

ἀχυλερόν τό, Χίος ἀχυλερό Λεξ. Δημητρ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀχυλὶά καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. - ερόν, δι' ὃ ἰδ. - ερό.

Ἀχυλιόπαννο, ὃ ἰδ.

ἀχυλερόπαννο τό, ἀμάρτ. ἄχυλερόπαννο Κίμωλ.

Ἐκ τῶν οὐσ. ἀχυλερό καὶ παννί.

Ἀχυλιόπαννο, ὃ ἰδ.

ἀχυλερός ἐπίθ. Ἰων. (Κρήν.) ἀχ'λιρός Λέσβ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀχυλὶά καὶ τῆς καταλ. - ερός.

Τεφρόχρους, φαιός. Συνών. ἀθητερός 1, ἀθου-

δερός, ἀχυλερίς, ἀχυλιωτός, γκρίζος, σταχτερός, σταχτίς.

ἀχύλευτος ἐπίθ. Σύμ.

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *χυλευτός < ἀμαρτ. χυλεύω < χυλός.

Ἐκεῖνος ὅστις δὲν ἐχύλωσε κατὰ τὸ ψήσιμον, δὲν ἐγινε χυλώδης: Ἀχύλευτο μαῖονμα. Συνών. ἀχύλωτος 3.

ἀχυλὶά ἡ, Θράκ. Ἰκαρ. Ἰων. (Καράμπ. Κάτω Παναγ. Κρήν. Μαγνησ. Σμύρν.) Κρήτ. Κύπρ. Κῶς Μῆλ. Πελοπν. (Βυτίν. Κλουτσηνοχ. κ.ά.) Σύμ. Τήν. Χίος - Λεξ. Πόππλετ. Δημητρ. ἀχ'λιὰ Ἀδραμ. Εὐβ. (Κύμ.) Θράκ. (Αἰν. Μάδυτ.) Κυδων. Λέσβ. (Μυτιλ. κ.ά.) ἀχ'λιὰ Δαρδαν. (Καλαφατ.) Ἰμβρ. Λέσβ. (Πάμφιλ.) ἀχ-χυλὶά Ἰκαρ. ἀχ-χυὰ Θράκ. (Ταῖφ.) ἀχυνιὰ Πελοπν.

Ἐκ παλαιοῦ οὐσ. *ἐγχυλία = ἐγχυλος κονία. Ἰδ. ΓΧα-τζίδ. ΜΝΕ 2,400 καὶ ἐν Ἐπιστ. Ἐπετ. Πανεπ. 7 (1910/11) 56. Κατὰ ΜΣτεφανίδ. ἐν Λεξικογρ. Ἀρχ. 6 (1923) 214 κέξ. ἐκ τοῦ ἀρχ. οὐσ. ἀχλύς. Ἡ λ. καὶ παρὰ Δουκ.

1) Θερμὸν ὕδωρ μὲ τέφραν Ἰων. (Κρήν.) Κῶς Μῆλ. Συνών. ἰδ. ἐν λ. ἀλίσσια. Πβ. ἀχυλιζούμι. 2) Τέφρα, στάκτη Ἀδραμ. Δαρδαν. (Καλαφατ.) Εὐβ. (Κύμ.) Θράκ. (Αἰν. Μάδυτ. Ταῖφ.) Ἰκαρ. Ἰμβρ. Ἰων. (Καράμπ. Κάτω Παναγ. Κρήν. Μαγνησ. Σμύρν.) Κρήτ. Κυδων. Κύπρ. Κῶς Λέσβ. (Μυτιλ. Πάμφιλ. κ.ά.) Μῆλ. Πελοπν. (Βυτίν. Κλουτσηνοχ. κ.ά.) Σύμ. Τήν. Χίος - Λεξ. Πόππλετ. Δημητρ.: Ἡ ἀχ'λιὰ τ'ς γονιῆς Αἰν. Κάταν κονιά τ'ς τ'ν ἀχ'λιὰ (ἐκάθητο παρὰ τὴν τέφραν τῆς ἐστίας) Λέσβ. || Φρ. Γ'ν'κι ἀχ'λιὰ κι σκούρ' (κατεστράφη τελείως) Ἰμβρ. Ἀχ'λιὰ ζ' δού γόλου σ'! ἡ ἀχ'λιὰ τ'ς τὰ κουλουμερία σ'! (πρὸς ἀνικάνους μεγαλαυχώντας) αὐτόθ. || Ἄσμ.

Τὴν ἀχυνιὰ δοκάλιζε καὶ βρῖσκει μιὰ βελόνα Πελοπν.

Ἀντε καὶ σύ, βρ' Αἰτοίγαντε, ποτ' ἀχυλὶά μὴν κάμης μὴδὲ ψιλὸ πονκάμισο τ'ς τὴ σάρκα σου μὴ βάλης

Κάτω Παναγ.

Ὅπου κι ἂν πᾶς κι ὅπου σταθῇς φούχτα ἀχ'λιὰ μὴν κάμης Μάδυτ.

Ποτὲ χωρὶς νὰ μὴ σταθῇς, ποτὲς ἀχ'λιὰ μὴν κάμης, ποτὲ μέσ' τ'ς τὴ σακκούλλα σου παρὰ μὴν ἀποτάξης ἀγν. τόπ. Συνών. ἀθάλη 3, ἀθοκόπη, ἀθοκούφη 1, ἀθοκούφι 1, ἀθος, ἀθουριά, δροσιά, σταχτάρι, στάχτη. 3) Κονιορτός Ἰκαρ.

Ἡ λ. καὶ ὡς τοπων. Λέσβ.

ἀχυλιάσκονι ἡ, ἀμάρτ. ἀχ'λιάσκον' Λέσβ.

Ἐκ τῶν οὐσ. ἀχυλὶά καὶ σκόνι.

Τέφρα καὶ κονιορτός: Φρ. Γ'ν'τσι ἀχ'λιάσκον' (κατεστράφη τελείως).

ἀχύλιαστος ἐπίθ. Σύμ.

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *χυλιαστός < χυλίζω.

Ὁ μὴ ἐπιχρισθεὶς μὲ ἀσβεστοκονίαμα: Ἀχύλιαστο σπίτι. Συνών. ἀνασβεστωτός, ἀπιτσύλιστος, ἀχύλωτος 2. Πβ. ἄχριστος (I) 1.

ἀχυλιάστρο τό, ἀμάρτ. ἀχ'λιάστρου Λέσβ.

Ἐκ τοῦ ρ. *ἀχυλιάζω.

Ἀχυλιόπαννο, ὃ ἰδ.

ἀχυλιζούμι τό, ἀμάρτ. ἀχ'λιουζούμ' Λέσβ.

Ἐκ τῶν οὐσ. ἀχυλὶά καὶ ζουμί.

Ὑδωρ μετὰ τέφρας: Φρ. Ἡπμ τ' ἀχ'λιουζούμ' (ἐπὶ ἐρωτικῆς ἀποτυχίας, συνών. φρ. ἔφαγε τὴ χυλόπιττα). Πβ. ἀχυλὶά 1.

